

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W PONIATOWEJ

obowiązujący w roku szkolnym 2021/2022

Nauczyciele *Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniato*wej budują z uczniami relacje oparte na zaufaniu, poszanowaniu godności ucznia ucząc nawiązywania serdecznego kontaktu, sympatii, szacunku i tolerancji. Kształtują jednostki twórcze, kreatywne, zdolne do sterowania własnym rozwojem w szkole i poza nią. Nauczyciele pomagają uczniom lepiej rozumieć otaczający świat i zasadność własnych postaw, rozwijają umiejętności komunikacyjne, które umożliwiają dialog z innymi, wspierają rozwój indywidualny i społeczny ucznia, wskazują jak i gdzie szukać sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi zarówno z poszukiwaniem własnej tożsamości, jak i wzorcami do naśladowania.

I. Wprowadzenie

Treści programu wychowawczo-profilaktycznego wynikają z przepisów Ustawy Prawo Oświatowe oraz z treści podstawy programowej kształcenia ogólnego, określonej rozporządzeniem MEN z 14 lutego 2017 roku oraz Rozporządzenia MEN z dn.25.01.2018 r. poz 214 zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii. Program dostosowany jest do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska lokalnego. Integruje realizowane dotychczas działania wychowawcze oraz profilaktyczne i opracowany został w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb w zakresie zapobiegania zagrożeniom.

Program wychowawczo-profilaktyczny **Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniato**wej obejmuje wszystkie działania i treści o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, gdzie wychowanie rozumiane jest jako proces wspomaganie ucznia w rozwoju, oparty na indywidualnej osobowej relacji poszanowania godności wszystkich stron (wychowawcy, rodzica, nauczyciela oraz wychowanka), które współdziałają ze sobą, dążąc do osiągnięcia celów wychowania tj. do osiągnięcia pełnej dojrzałości ucznia w czterech podstawowych sferach: fizycznej, rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia; psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat; społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych oraz duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program wychowawczo-profilaktyczny **Szkoły Podstawowej im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej** obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. W programie wychowawczo-profilaktycznym bazujemy również na czynnikach chroniących. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów, uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie zmniejszają możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program wychowawczo-profilaktyczny jest aktualizowany w każdym roku szkolnym do dnia 30 września w oparciu o wyniki diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w naszej placówce oraz na podstawie priorytetów MEiN i Kuratorium Oświaty na dany rok szkolny.

Priorytety MEiN na rok szkolny 2021/2022 to:

1. Wspomaganie przez szkołę wychowawczej roli rodziny, m.in. przez właściwą organizację zajęć edukacyjnych wychowanie do życia w rodzinie oraz realizację zadań programu wychowawczo-profilaktycznego.
2. Wychowanie do wrażliwości na prawdę i dobro. Kształtowanie właściwych postaw szlachetności, zaangażowania społecznego i dbałości o zdrowie.
3. Działanie na rzecz szerszego udostępnienia kanonu edukacji klasycznej, wprowadzenia w dziedzictwo cywilizacyjne Europy, edukacji patriotycznej, nauczania historii oraz poznawania polskiej kultury, w tym osiągnięć duchowych i materialnych. Szersze i przemyślane wykorzystanie w tym względzie m.in. wycieczek edukacyjnych.
4. Podnoszenie jakości edukacji poprzez działania uwzględniające zróżnicowane potrzeby rozwojowe i edukacyjne wszystkich uczniów, zapewnienie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, szczególnie w sytuacji kryzysowej wywołanej pandemią COVID-19 w celu zapewnienia dodatkowej opieki i pomocy, wzmocniającej pozytywny klimat szkoły oraz poczucie bezpieczeństwa. Roztropne korzystanie w procesie kształcenia z narzędzi i zasobów cyfrowych oraz metod kształcenia wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne.
5. Wdrażanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności – rozwój umiejętności zawodowych w edukacji formalnej i pozaformalnej, w tym uczeniu się dorosłych.
6. Wzmocnienie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, podczas zajęć z wychowawcą oraz nauczycieli wszystkich przedmiotów, specjalistów: psychologa, pedagoga, pielęgniarki szkolnej oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

II. Główne cele programu

Nadrzędnym celem programu jest wychowanie, rozumiane jako wspieranie wychowanka w rozwoju oraz profilaktyka rozumiana jako interwencja kompensująca niedostatki wychowania. Naszym celem jest kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych, umiejętności intrapsychicznych ucznia, które pozwolą radzić sobie ze sobą i z wyzwaniami świata oraz budowanie jego odporności na potencjalne zagrożenia. Działania określone w niniejszym programie umożliwiają spójne środowisko wychowawcze, w którym wartości i normy życia są zrozumiałe dla wychowanka, w którym wychowawcy współpracują wspierając ucznia w integralnym rozwoju i osiągnięciu pełni człowieczeństwa. Podstawowym zadaniem realizowanego programu jest wspomaganie dzieci i młodzieży w poszanowaniu i akceptowaniu wartości. Działania wychowania i profilaktyki łączą wartości i normy, traktując (w ślad za zapisami Ustawy Prawo Oświatowe) „nauczanie i wychowanie jako respektowanie chrześcijańskiego systemu wartości, przyjmując zasady etyki jako uniwersalne”. W nawiązaniu do tychże zasad etyki prowadzone będą działania szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

III. Obowiązujące akty prawa

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (art. 72)
- Powszechna Deklaracja Praw Człowieka
- Międzynarodowy Pakt Praw Obywatelskich i Politycznych
- Konwencja o Prawach Dziecka
- Ustawa Prawo Oświatowe z dnia 14 grudnia 2016 roku
- Rozporządzenie MEN z dnia 14 lutego 2017 roku w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
- Rozporządzenia MEN z dn. 25.01.2018 r. poz 214 zmieniające rozporządzenie w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii.
- Ustawa Karta Nauczyciela
- Programy krajowe w zakresie profilaktyki i promocji zdrowia

IV. Przy opracowaniu programu uwzględniono:

- obowiązujące przepisy prawa;
- analizę dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły;
- diagnozę czynników chroniących i czynników ryzyka;
- diagnozę oczekiwań rodziców przeprowadzoną badaniami na temat kluczowych celów wychowawczych stawianych przez rodziców w procesie wychowawczym na temat przyszłości ich dziecka oraz oczekiwań rodziców w stosunku do szkoły i szkolnych specjalistów w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju;
- ocenę potencjału i możliwości rozwojowych uczniów

- identyfikacji zasobów środowiska lokalnego
- zasoby szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, pracownia, sala gimnastyczna) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski).

V. Charakterystyka absolwenta

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie.

Absolwent kończący szkołę:

- dobrze funkcjonuje w swoim środowisku rówieśniczym, w szkole i w domu;
- umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad które wyznaczają kierunek jego działania;
- umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania ;
- jest twórczy, kreatywny i zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią;
- potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata;
- jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym;
- jest samodzielny, potrafi współdziałać w zespole, poszukuje nowych rozwiązań, wymienia się doświadczeniami z innymi, potrafi porządkować i rozwiązywać problemy;
- potrafi współdziałać z innymi, jest wrażliwy na los potrzebujących, bierze na siebie odpowiedzialność za własne życie i życie społeczne;
- przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi (np. COVID-19).

VI. Program określa działania w wydzielonych obszarach:

a) Działaniach wychowawczych – promujących zdrowie oraz wspomagających uczniów w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, psychicznej, społecznej oraz aksjologicznej.

b) Działaniach edukacyjnych – mających na celu poszerzanie wiedzy z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia, prowadzących do radzenia sobie ze stresem, opierania się naciskom otoczenia, oraz nabywania umiejętności rozwiązywania konfliktów.

c) Działaniach informacyjnych – na temat skutków zachowań ryzykownych z uwzględnieniem edukacji prawnej.

d) Działaniach profilaktycznych wspierających uczniów:

- w rozwoju i zdrowym stylu życia, podejmując działania ograniczające zachowania ryzykowne
- którzy ze względu na swoją sytuację materialną, rodzinną i środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na rozwój zachowań ryzykownych
- u których rozpoznano wczesne objawy stosowania różnego rodzaju używek, oraz zaobserwowano skłonności do uzależnień behawioralnych.
- w kształtowaniu odpowiedzialnej postawy ukierunkowanej na zdobycie konstruktywnego i stabilnego systemu wartości, w tym docenienie znaczenia zdrowia oraz poczucia sensu istnienia, rozwijanie poczucia odpowiedzialności społecznej w sytuacjach kryzysowych zagrażających całemu społeczeństwu (np. rozprzestrzenianie się epidemii COVID-19)

VII. Uczestnicy programu

Rodzice

Rodzice uczniów naszej szkoły znają i akceptują program oraz czynnie współpracują przy jego realizacji. Uzyskują niezbędną pomoc i wsparcie w wychowywaniu i edukacji dziecka od nauczycieli, wychowawców i specjalistów zatrudnionych w szkole.

Wychowawcy

Prowadzą w różnych formach szkolenia, konsultacje dla rodziców, dążą w swojej pracy do integracji zespołu klasowego, sprawują opiekę wychowawczą nad uczniami szkoły, a w szczególności: tworzą warunki wspomagające ich rozwój i przygotowują do życia w rodzinie i w społeczeństwie, poznają warunki życia i nauki swoich wychowanków, uczą pozytywnego myślenia i stawiania na sukces poprzez rozwijanie poczucia własnej wartości, realizują w toku pracy wychowawczo-profilaktycznej treści i cele niniejszego programu oraz nadzorują pomoc psychologiczno-pedagogiczną w swojej klasie.

Nauczyciele

Wszyscy nauczyciele realizują Program Wychowawczo-Profilaktyczny, a w szczególności nauczyciele wychowawcy uwzględniają go przy realizacji klasowych planów pracy. Nauczyciele mają obowiązek reagowania na przejawy niedostosowania społecznego u dzieci, wspierają swoją postawą i działaniami pedagogicznymi rozwój psychofizyczny uczniów, udzielają pomocy w przewyżnianiu niepowodzeń szkolnych, w oparciu o rozpoznanie potrzeb, odpowiadają za życie, zdrowie i bezpieczeństwo dzieci podczas pobytu w szkole i poza jej terenem, np. na wycieczkach szkolnych, świadczą pomoc psychologiczno-pedagogiczną w bieżącej pracy z uczniem.

Uczniowie

Wszyscy uczniowie naszej szkoły są poddani oddziaływaniom tego programu.

Psycholog, pedagog szkolny

Udzielają pomocy dzieciom, które znajdują się w trudnej sytuacji życiowej. Współpracują z instytucjami w organizowaniu różnych form spędzania czasu przez dzieci, szczególnie z rodzin zaniedbanych środowiskowo. Współpracują z policją, z sądem dla nieletnich, kuratorami (w razie zaistniałej potrzeby), z ośrodkiem pomocy społecznej. Kształtują u uczniów i ich rodziców świadomość

prawną w zakresie ponoszenia konsekwencji wynikających z popełnionych czynów. Prowadzą zajęcia terapeutyczne z dziećmi: indywidualne i grupowe, realizują profilaktykę zachowań ryzykownych wśród uczniów. Organizują spotkania i prelekcje dla rodziców na tematy związane z procesem nauczania i wychowania, udzielają wsparcia zgłaszającym się rodzicom w sytuacjach trudnych wychowawczo i losowo, współpracują z nauczycielami w zakresie procesu nauczania i wychowania uczniów.

VIII. Diagnoza zagrożeń

Szkoła Podstawowa im. Stefana Żeromskiego w Poniatowej każdego roku szkolnego przeprowadza diagnozę środowiska wychowawczego, analizuje potrzeby i zasoby. W celu diagnozy sytuacji wychowawczej w szkole korzystamy z:

- badań ankietowych skierowanych do rodziców, uczniów i nauczycieli na temat atmosfery w szkole oraz warunków organizacji nauki w niej;
- spostrzeżeń wychowawców na temat zachowań problemowych w klasie;
- ludzkich zasobów szkoły tj. kompetencji kadry kierowniczej, kompetencji zawodowych nauczycieli rozwijanych poprzez dodatkowe doskonalenie się oraz kompetencji szkolnych specjalistów (pedagoga i psychologa, pielęgniarki szkolnej), z kompetencji specjalistów spoza szkoły – współpracujących z nią, rodziców oraz wolontariuszy).
- analizy dokumentacji prowadzonej przez kadre pedagogiczną oraz pielęgniarkę szkolną.

W wyniku diagnozy i ewaluacji dotychczasowych programów wyłoniono następujące obszary problemowe: (*czynniki chroniące i czynniki ryzyka*):

Czynniki ryzyka występujące w szkole to:

1. Negatywne zachowania uczniów w postaci agresji słownej i fizycznej.
2. Nadmierne korzystanie z telefonów na terenie szkoły oraz nieodpowiednie zachowania w Internecie, zwłaszcza w mediach społecznościowych.
3. Uczniowie eksperymentują na terenie szkoły z paleniem papierosów i papierosów elektronicznych.
4. Brak poczucia bezpieczeństwa u uczniów ze względu na powtarzające się incydenty przemocy psychicznej.

Czynniki chroniące występujące w szkole to:

1. Wychowawcy wspierają, motywują uczniów do działania oraz służą pomocą w sytuacjach problemowych.
2. Uczniowie mają pozytywne relacje z rodzicami.
3. Uczniowie stosują zdrowy styl życia, wielu z nich jest aktywnych fizycznie w szkole i poza nią.
4. Asertywna postawa uczniów wobec zachowań ryzykownych takich jak sięganie po używki.

IX. Zadania wychowawczo-profilaktyczne realizowane w roku szkolnym 2021/2022

A. Sfera fizycznego rozwoju ucznia – „edukacja zdrowotna”

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Wspomaganie uczniów w rozwoju ukierunkowane na osiągnięcie pełnej dojrzałości w sferze fizycznej – kształtowanie postaw sprzyjających zdrowiu.	1. Kształtowanie nawyku dbania o własne zdrowie, estetykę własną i otoczenia. Utrzymanie higieny ciała i dbałość o schludny wygląd. 2. Nabywanie umiejętności zdrowego stylu życia. Umiejętne zagospodarowanie czasu wolnego. 3. Kształtowanie sprawności fizycznej i odporności. Rozwijanie nawyku uprawiania sportu i wykorzystywanie posiadanych predyspozycji do uprawiania określonych dyscyplin sportowych.	- Działania informacyjne – dostarczanie wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia - Długofalowe wspieranie ucznia w rozwoju i zdrowym stylu życia - Realizację zajęć z zakresu edukacji zdrowotnej - Prowadzenie pogadanek na godzinach wychowawczych zgodnie z treściami uwzględnionymi w podstawie programowej - Organizacja konkursów dotyczących zdrowego stylu życia - Organizacja kół zainteresowań promujących zdrowy styl życia - Lekcje wychowania fizycznego, biologii, przyrody, informatyki, edukacji wczesnoszkolnej, WOS, techniki i edukacji dla bezpieczeństwa - Organizowanie zawodów sportowych, udział uczniów w pozalekcyjnych zajęciach SKS

<p>2. Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za zdrowie swoje i innych.</p>	<p>1. Kształtowanie umiejętności dbania o swoje zdrowie.</p> <p>2. Kształtowanie umiejętności rozpoznawania chorób i czynników ich powodujących.</p> <p>3. Zachowanie zasad zdrowego stylu życia.</p> <p>4. Kształtowanie u wychowanków świadomości korelacji pomiędzy stylem życia a zdrowiem, szczególnie w okresie epidemii.</p> <p>5. Kształtowanie nawyków higienicznych i przestrzegania procedur sanitarnych dotyczących przeciwdziałania epidemii COVID-19.</p> <p>6. Kształtowanie umiejętności racjonalnego korzystania z urządzeń mobilnych, w szczególności w sytuacji przejścia szkoły na naukę zdalną.</p>	<p>- Kształtowanie umiejętności skutecznego dbania o własne zdrowie</p> <p>- Przekazywanie wiedzy na temat zapobiegania chorobom</p> <p>- Spotkania ze specjalistami</p> <p>- Gazetki ścienne i ulotki</p> <p>- Udział w ogólnopolskich akcjach i konkursach prozdrowotnych</p> <p>- Spotkania z pielęgniarką szkolną i pedagogiem, psychologiem</p> <p>- Monitorowanie przestrzegania procedur bezpieczeństwa związanych z pandemią COVID-19</p>
<p>3. Ugruntowanie wiedzy z zakresu zdrowego odżywiania się, uświadamianie korzyści z aktywności fizycznej.</p> <p>4. Stosowanie profilaktyki otyłości oraz uzależnień od substancji psychoaktywnych.</p>	<p>1. Poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia.</p> <p>2. Kształtowanie prozdrowotnych wzorców konsumpcyjnych.</p> <p>3. Dbanie o rozwój umiejętności zawodowych nauczycieli dotyczących problematyki uzależnień.</p> <p>4. Trening umiejętności odmawiania: papierosa, alkoholu, dopalaczy itd.</p> <p>5. Prowadzenie edukacji antyuzależnieniowej.</p> <p>6. Uświadomienie zagrożeń wynikających z przedwczesnej inicjacji alkoholowej, nikotynowej.</p> <p>7. Kształtowanie świadomości na temat negatywnego wpływu napojów energetycznych na zdrowie dzieci i młodzieży.</p>	<p>- Współpraca z instytucjami prowadzącymi profilaktykę w zakresie zdrowego odżywiania (otyłość, cukrzyca)</p> <p>- Przeciwdziałanie paleniu papierosów (w tym e- papierosa), program „Znajdź właściwe rozwiązanie”, obchody Światowego Dnia Rzucania Palenia w listopadzie – ulotki, plakaty); profilaktyka nowotworowa – Miesiąc walki z rakiem w październiku</p> <p>- Uzależnienia od alkoholu – propozycje spędzania wolnego czasu w ruchu, na sportowo bez alkoholu, organizacja konkursów</p> <p>- Uzależnienie od używek i dopalaczy — organizacja spotkań dla rodziców, uczniów, uwrażliwienie na sygnały, które mogą niepokoić</p> <p>- Zajęcia z wychowawcą, filmy o uzależnieniach, warsztaty</p>

<p>5.Prowadzenie edukacji ekologicznej w szkołach. Rozwijanie postawy odpowiedzialności za środowisko naturalne.</p>	<p>1.Zwrócenie uwagi uczniów na zagrożenie środowiska</p> <p>2. Zainteresowanie młodych ludzi światem, jego różnorodnością, bogactwem i pięknem przyrody.</p> <p>3. Kształtowanie umiejętności mądrego i odpowiedzialnego współżycia człowieka z przyrodą.</p> <p>4. Uświadomienie, że życie bez kontaktu z przyrodą jest niemożliwe,</p> <p>5. Zapoznanie uczniów z podstawowymi zasadami ochrony przyrody.</p> <p>6. Przyzwyczajanie do oszczędzania bogactw naturalnych.</p> <p>7. Rozwijanie zainteresowań uczniów źródłem pochodzenia żywności,dostarczanie wiedzy na temat ,zdrowej żywności, wyrabianie umiejętności właściwego jej wyboru,zwracanie uwagi na problem marnotrawstwa żywności</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Wskazanie miejsc, w których można uzyskać pomoc - Spotkania z pielęgniarką szkolną, pedagogiem, psychologiem - Propagowanie programu profilaktycznego dotyczącego zapobiegania chorobom przenoszonym drogą płciową - Konsultacje ze specjalistami - Udział szkoły w programie „Mleko i owoce w szkole” - Ogólnopolski Program Profilaktyki Czerniaka - Program Profilaktyki Nadwagi, Otyłości wśród uczniów klas IV-VI szkół podstawowych z terenu woj. lubelskiego - Akcja Sprzątanie Świata - Akcja” Szkoła bez plastiku” (listy i broszury informacyjne dla uczniów, nauczycieli i rodziców, lekcje wychowawcze o tematyce proekologicznej) - Całoroczna zbiórka nakrętek plastikowych i użytych baterii. -Warsztaty dla uczniów np. kulinarny „Zero waste cooking”, wytwarzanie naturalnych kosmetyków , selektywna zbiórka odpadów itp. - Spotkania z ciekawymi ludźmi: leśnik, ornitolog, pszczelarz - Kuratorski konkurs biologiczny - Konkursy wiedzy ekologicznej -Fotograficzne i plastyczne konkursy przyrodnicze, ekologiczne -Współpraca z Ogólnopolskim Towarzystwem Ochrony Ptaków, Ligą Ochrony Przyrody, WWF (udział w akcjach ogólnokrajowych)
--	---	---

		<p>-Sadzenie drzewek i krzewów wokół szkoły, założenie kwietnej łąki, ustawienie domku dla owadów zapylających</p> <p>-Obchody Dnia Ziemi (wystawy, konkursy, Zielony Happening)</p> <p>-Lekcje terenowe z przyrody i biologii</p> <p>- Wycieczki krajoznawcze</p>
--	--	--

B. Sfera społecznego rozwoju ucznia – „kształtowanie postaw społecznych – relacje”

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
1. Przygotowanie uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym oraz podejmowania działań na rzecz środowiska szkolnego i lokalnego.	<p>1. Rozwijanie samorządności uczniów.</p> <p>2. Pełnienie różnych ról społecznych (klub, drużyna, wspólnota).</p> <p>3. Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych: wyrażanie własnych opinii, przekonań i poglądów.</p> <p>4. Rozwijanie świadomości dotyczącej roli osób znaczących i autorytetów.</p> <p>5. Propagowanie idei wolontariatu wśród uczniów.</p> <p>6. Organizowanie zajęć dotyczących istotnych problemów: społecznych, zdrowotnych, prawnych, finansowych, klimatycznych i ochrony środowiska.</p>	<p>- Zajęcia i warsztaty specjalistyczne (np. akademia, zajęcia dla rówieśników, wystąpienia publiczne)</p> <p>- Opieka nad samorządem uczniowskim</p> <p>- Funkcjonowanie drużyny harcerskiej</p> <p>- Organizacja spotkań ze znanymi ludźmi i autorytetami, regionalistami</p> <p>- Organizacja szkolnego wolontariatu.</p> <p>- Propagowanie postaw patriotycznych i obywatelskich</p> <p>- Zajęcia z wychowawcą i specjalistami zewnętrznymi.</p>

<p>2. Rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie społecznej, rozwiązywania problemów, z zachowaniem zasad poprawnego komunikowania się.</p>	<p>1. Przestrzeganie zasad zdrowego współzawodnictwa.</p> <p>2. Prowadzenie zajęć uczących rozwiązywania konfliktów oraz mediacji rówieśniczych.</p> <p>3. Promowanie zasad kulturalnego komunikowania się w sieci internetowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z policjantem – skutki prawne związane z występowaniem różnych form agresji, w tym cyberprzemocy - Zajęcia warsztatowe z pedagogiem szkolnym, nauczycielami wychowania fizycznego, zajęcia z informatyki - Organizowanie wycieczek szkolnych oraz imprez integrujących środowisko szkolne - Warsztaty rozwiązywania konfliktów i mediacji rówieśniczych- psycholog, pedagog, specjaliści zewnętrzeni.
<p>3. Rozwijanie wrażliwości i poczucia odpowiedzialności za relacje międzyludzkie.</p>	<p>1. Realizacja zajęć dydaktycznych z wychowawcą uczących zasad współzycia w grupie.</p> <p>2. Podejmowanie działań na rzecz innych uczniów, organizacji, podejmowanie działań w ramach wolontariatu.</p> <p>3. Organizowanie w ramach zespołów klasowych i pozaklasowych pomocy koleżeńskiej uczniom mającym problemy z opanowaniem materiału.</p> <p>4. Rozwijanie postawy tolerancji i akceptacji oraz wsparcia dla osób słabszych, chorych, niepełnosprawnych oraz odmiennych kulturowo i tożsamościowo</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Prowadzenie zajęć z zakresu prawa – poznanie praw i obowiązków wynikających z roli ucznia, członka społeczności szkolnej, rodziny i kraju - Zajęcia warsztatowe z psychologiem, lekcje wychowawcze– rozwijanie empatii, wrażliwości na potrzeby i samopoczucie innych, dostrzeganie sygnałów świadczących o tym, że rówieśnik może potrzebować pomocy i wsparcia. - Prowadzenie Szkolnego Koła Wolontariatu - Prowadzenie Szkolnego Kółka Psychologicznego - Zajęcia reintegracyjne w klasach, zorganizowane aktywności pozalekcyjne-gry terenowe, rajdy, wycieczki. - Obchody Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa (marzec) oraz Osób z Autyzmem (kwiecień) - Akcje, gazetki, happeninigi, lekcje wychowawcze dotyczące tolerancji i akceptacji dla odmienności.

C. Sfera rozwoju psychicznego – „wartości, normy, wzory zachowań – kultura”

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Budowanie systemu wartości – integracja działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły i rodziców.</p>	<p>1. Realizacja zajęć edukacyjnych – kształtowanie gotowości do uczestnictwa w kulturze, poszanowania innych kultur i tradycji.</p> <p>2. Promowanie systemu wartości ogólnoludzkich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia realizowane podczas zajęć na lekcjach języka polskiego, WOS, przyrody, geografii, informatyki, wychowania do życia w rodzinie - Zajęcia z pedagogiem szkolnym - Spotkania z autorytetami – dostarczenie wzorców osobowych - Warsztaty i zawody dla uczniów i rodziców - Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą - Programy edukacyjne – telewizyjne, spektakle teatralne - Filmy edukacyjne i materiały - Gazetki edukacyjne - Organizowanie indywidualnych kontaktów z pedagogiem i psychologiem szkolnym, ze specjalistami - Realizacja zajęć na lekcjach religii

<p>2. Kształtowanie prawidłowego stosunku do wartości i norm oraz kultury zachowania.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła. 2. Nauka dobrych manier. 3. Kształtowanie wrażliwości estetycznej. 4. Rozwijanie zainteresowań i pasji uczniów 5. Rozwijanie szacunku dla kultury, historii narodu i dorobku narodowego. 6. Popularyzowanie wiedzy i rozwijanie świadomości na temat zasad humanitaryzmu. 7. Przeciwdziałanie objawom dyskryminacji, propagowanie tolerancji i akceptacji dla odmienności. 8. Stworzenie warunków wyrównywania różnic językowych, kulturowych dla dzieci i młodzieży pochodzącej z innych krajów. 	<ul style="list-style-type: none"> - Organizowanie wyjść na spotkania ze sztuką np. do teatru, filharmonii, muzeów, wystaw artystycznych - Realizacja zajęć na lekcjach języka polskiego, lekcjach z wychowawcą – kształtowanie postaw społecznie akceptowanych - Organizacja wycieczek – umożliwienie kontaktu z wytworami sztuki oraz miejscami pamięci narodowej - Prowadzenie kół zainteresowań dla dzieci i młodzieży - Organizowanie spotkań z pasjonatami i instytucjami kultury prowadzącymi zajęcia rozwijające zainteresowania i uzdolnienia uczniów - Organizacja konkursów, przedstawień uczniowskich - Oglądanie spektakli teatralnych na temat „zasad, wartości i norm społecznych” - Realizacja cyklu lekcji wychowawczych - Spotkania z przedstawicielami instytucji współpracujących ze szkołą - Realizacja projektu edukacyjnego EMOCJA Międzynarodowy Projekt Edukacyjny
<p>3. Ochrona zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kreowanie środowiska prowadzące do promowania zdrowia psychospołecznego i dobrostanu. 2. Edukacja w zakresie zdrowia psychicznego – wiedza, postawy i zachowania 3. Interwencje w przypadkach problemów psychologicznych i społecznych 4. Kierowanie uczniów na profesjonalne leczenie 5. Pomoc uczniom przeżywającym kryzysy 	<ul style="list-style-type: none"> - Zajęcia profilaktyczne dotyczące ochrony zdrowia psychicznego- lekcje wychowawcze, warsztaty edukacyjne, akcje szkolne, gazetki <ul style="list-style-type: none"> ● Światowy Dzień Zapobiegania Samobójstwom-wrzesień ● Międzynarodowy Dzień Zapobiegania Przemocy wobec Dzieci-listopad ● Tydzień życzliwości-listopad ● Światowy Dzień Walki z Depresją-luty ● Dzień Bezpiecznego Internetu-luty - psychoedukacja rodziców - podnoszenie kultury pedagogicznej rodziców.

D. Profilaktyka zachowań ryzykownych – bezpieczeństwo

Zadania wychowawcze	Działania edukacyjne skierowane do całej społeczności szkolnej	Formy działań profilaktycznych
<p>1. Poznawanie zasad bezpieczeństwa w różnych sytuacjach życiowych, kształtowanie właściwego zachowania się w sytuacji zagrożenia życia i zdrowia oraz w sytuacjach nadzwyczajnych w tym poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.</p>	<p>1. Poznanie praw i obowiązków ucznia – budowanie atmosfery otwartości i przyzwolenia na dyskusję.</p> <p>2. Dostarczenie wiedzy na temat osób i instytucji świadczących pomoc w trudnych sytuacjach.</p> <p>3. Dostarczenie wiedzy z zakresu prawa na temat postępowania w sprawach nieletnich.</p> <p>4. Propagowanie wiedzy na temat środków uzależniających oraz prawnych i moralnych skutków posiadania, zażywania i rozprowadzania środków psychoaktywnych.</p> <p>5. Bezpieczne organizowanie zajęć ruchowych (wychowania fizycznego) i poruszania się po drogach.</p> <p>6. Bezpieczne korzystanie ze środków komunikacji publicznej – przeciwdziałanie i zapobieganie sytuacjom problemowym.</p>	<p>- Realizacja zajęć wychowawczo-dydaktycznych na zajęciach z wychowania fizycznego (znajomość zasad bezpieczeństwa podczas korzystania ze sprzętu sportowego, podczas pobytu nad wodą, w górach).</p> <p>- Realizacja zajęć na lekcjach WOS – poznanie instytucji, do których należy się zwrócić w przypadku występowania przemocy fizycznej lub psychicznej.</p> <p>- Organizacja spotkań z policjantem.</p> <p>- Konsultacje z pedagogiem i psychologiem</p> <p>- Realizacja zajęć edukacji dla bezpieczeństwa</p> <p>- Poznanie zasad ostrzegania ludności o zagrożeniach.</p> <p>- Realizacja tematów na zajęciach z wychowawcą.</p> <p>- Filmy edukacyjne i materiały.</p>

<p>2. Kształtowanie umiejętności korzystania z technologii informacyjno-komunikacyjnej.</p>	<p>1. Uświadamianie negatywnego wpływu pracy przy komputerze na zdrowie i kontakty społeczne oraz niebezpieczeństwa wynikające z anonimowych kontaktów.</p> <p>2. Rozwijanie świadomości dotyczącej prawa do prywatności, w tym do ochrony danych osobowych oraz ograniczonego zaufania do osób poznanych w sieci.</p> <p>3. Nauka obrony przed naciskiem otoczenia (w tym na reklamę).</p> <p>4. Nauka oceny wiarygodności informacji zamieszczanych w Internecie</p> <p>5. Promowanie wartościowych stron, portali, blogów - wskazywanie dobrych stron Internetu</p>	<p>- Realizacja zajęć na lekcjach informatyki, języka polskiego.</p> <p>- Rozmowy, pogadanki, zajęcia warsztatowe na temat uzależnienia od Internetu.</p> <p>- Dzień bezpiecznego Internetu - luty</p> <p>- Zajęcia z wychowawcą, na lekcjach informatyki, WOS – tematyka lekcji na temat zamieszczania i rozpowszechniania informacji w sieci.</p> <p>- Prowadzenie zajęć profilaktycznych dotyczących hejtu, sekstingu i przemocy w Internecie</p> <p>- Organizowanie spotkań dla rodziców – uświadomienie zagrożeń płynących z Internetu.</p> <p>- Indywidualne poradnictwo prowadzone przez specjalistów pracujących w szkole</p>
---	--	---

Organizacja działań dla rodziców, opiekunów prawnych.

Zadania	Formy realizacji
<p>Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych.</p>	<p>- Zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym.</p> <p>- Dni otwarte szkoły – kierowanie informacji do rodziców.</p> <p>- Przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą e-dziennika, poczty elektronicznej, strony internetowej szkoły, gazetki ściennych w szkole.</p>
<p>Informowanie rodziców o funkcjonowaniu dziecka w szkole.</p>	<p>- Przekazywanie na bieżąco informacji o sukcesach, trudnościach i problemach uczniów za pomocą dziennika elektronicznego, podczas rozmów indywidualnych, zebrań klasowych.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Rozmowy indywidualne z pedagogiem, psychologiem szkolnym, dyrektorem szkoły. - Informacje na temat niskiej frekwencji – pisemne. - Współpraca z Radą Rodziców w zakresie pomocy materialnej dla uczniów potrzebujących wsparcia, dożywiania, dofinansowania wycieczek.
Przekazywanie wiedzy na temat problemów wychowania i profilaktyki	<ul style="list-style-type: none"> - Organizacja spotkań, warsztatów dla rodziców ze specjalistami nt. uzależnienia od nikotyny i e-papierosów oraz Internetu. - Organizacja warsztatów dla rodziców: zaspokojenie potrzeb psychicznych dziecka (miłość, akceptacja, szacunek, troska) jako podstawa wychowania trudności wychowawcze, komunikacja - Gazetki i biuletyny dla rodziców – upowszechnianie materiałów edukacyjnych. - Doskonalenie umiejętności rodziców w zakresie radzenia sobie z trudnymi sytuacjami. - Prowadzenie Gabinetu Psychologicznego-121 na Facebooku, zamieszczanie treści o charakterze psychologicznym i edukacyjnym dla rodziców, uczniów i nauczycieli. - Organizowanie spotkań z rodzicami – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji. - Indywidualne konsultacje z wychowawcą, pedagogiem i psychologiem

Organizacja działań dla nauczycieli

Zadania	Formy realizacji
Organizacja doskonalenia zawodowego – kursy, warsztaty, szkolenia.	- Dostarczanie nauczycielom informacji o dostępnych formach doskonalenia poza szkołą na temat np. dostosowania warunków wychowawczych do potencjalnych obszarów dyskryminacji.

<p>Organizacja wewnątrzszkolnego doskonalenia.</p> <p>Doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania niebezpiecznych środków i substancji.</p>	<p>- Organizacja szkoleniowych rad pedagogicznych, np. z zakresu efektywnych metod uczenia się, ocenianie kształtujące, negocjacje i mediacje.</p> <p>- Uzyskanie wiedzy na temat norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.</p>
<p>Propagowanie literatury na temat profilaktyki w szkole.</p>	<p>- Udostępnianie materiałów szkoleniowych.</p> <p>- Gromadzenie literatury na temat szkolnej profilaktyki.</p>

X. Ewaluacja programu – będzie polegała na:

Przebieg pracy wychowawczo-profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciąganiu wniosków na przyszłość. Najlepszych efektów można spodziewać się, gdy ewaluacji dokonuje się na podstawie obserwacji procesu wychowania.

Sposoby i środki ewaluacji:

- obserwacja i analiza zachowań uczniów,
- obserwacja postępów w nauce,
- frekwencja na zajęciach dydaktycznych,
- udział w konkursach.

Narzędzia ewaluacji:

- ankieta dla uczniów, rodziców i pracowników szkoły,
- obserwacja zachowania uczniów,
- analiza dokumentacji szkolnej: pedagoga, psychologa szkolnego i innych nauczycieli,
- analiza dokumentacji wychowawców,
- analiza sukcesów i osiągnięć uczniów,
- rozmowy indywidualne z rodzicami, uczniami i pracownikami szkoły,
- wytwory uczniów,
- analiza sprawozdań pielęgniarki dotyczących stanu zdrowia i wypadkowości uczniów.

Działania ewaluacyjne będą polegały na:

- zidentyfikowaniu celu ewaluacji i sformułowaniu pytań ewaluacyjnych ukierunkowanych na jego osiągnięcie
- opracowaniu planu i strategii dokonania ewaluacji
- zaplanowaniu sposobu opracowania wyników ewaluacji i ich udostępnienie społeczności szkolnej

Ewaluacji programu wychowawczo-dydaktycznego, dokona powołany przez dyrektora szkoły zespół ds. ewaluacji programu oceniając rezultaty i efektywność prowadzonych działań. Z wnioskami z prowadzonej ewaluacji poinformowana zostanie rada pedagogiczna na zebraniu kończącym rok szkolny.

PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY SZKOŁY PODSTAWOWEJ
IM. STEFANA ŻEROMSKIEGO W PONIATOWEJ

został przedstawiony i zatwierdzony do realizacji

Uchwałą nr V/2021/2022 Rady Pedagogicznej w dniu 29 września 2021 r.

W imieniu Szkolnej Rady Rodziców

Przewodnicząca Szkolnej Rady Rodziców

Katarzyna Krupa

W imieniu Rady Pedagogicznej

Dyrektor Szkoły

Rafał Pastwa